

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено
на засіданні кафедри соціального
забезпечення та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08. 2023р.)

в. о. завідувача кафедри Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни
«Соціологія»
що викладається в межах ОПП «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 232 Соціальне забезпечення

Назва курсу	Соціологія
Адреса викладання курсу	79000, Україна, м. Львів, пр. Свободи, 18, економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, проспект В. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота; 232 Соціальне забезпечення
Викладачі курсу	Возна Любов Богданівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом
Контактна інформація викладачів	Liubov.vozna@lnu.edu.ua https://econom.lnu.edu.ua/employee/vozna-liubov-bohdanivna Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом, каб.330, проспект В. Чорновола, 61.
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom та телеграм. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/sociology
Інформація про курс	Дисципліна «Соціологія» є нормативною дисципліною з спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» для ОПП «Соціальне забезпечення», яка викладається у 2 семестрі в обсязі 4 (чотирьох) кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб розвинути здібності і практичні навички студентів з питань організації і проведення соціологічних досліджень, формування вмінь досліджувати соціальні проблеми суспільства завдяки методам соціологічних досліджень, тощо.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Соціологія» є сформувати у студентів соціологічну культуру та мислення, здатність правильно сприймати соціальні процеси, що відбуваються у суспільстві та сприяти формуванню знань про соціальну дійсність Для досягнення зазначеної мети вирішуються такі завдання : розвиток у студентів соціологічного мислення і соціологічної уяви; надання їм допомоги в розумінні сутності змісту соціологічних явищ і процесів, що відбуваються в сучасному ринковому суспільстві; формування у студентів навичок ефективно приймати і реалізовувати рішення, спрямовані на оптимальне функціонування і подальший розвиток виробничих організацій, як соціальних об'єктів, в умовах ринку.

**Література для
вивчення
дисципліни**

Основна література:

1. Соціологія: навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко — Київ : ДУТ, 2019. — 235 с.
2. Ларіонова Н. Б. Соціологія в Україні./ Н. Б. Ларіонова – К., 2015
3. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Соціальна допомога: анот бібліогр. Показчик. - К., 2015.
4. Черниш *Н.Й.* Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання. / Н. Й. Черниш – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2009.
5. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект / [авт. кол.] ; за наук. ред. А. Я. Кузнецової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник. — Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. — 287 с.
6. Лукашевич М.П. Соціологія соціальної роботи: курс лекцій / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – К.: ІПК ДСЗУ, 2011. – 210 с.

Додаткова література:

7. Соціологія сім'ї : навчально-методичний комплекс / С. М. Вакуленко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2021. – 68 с (<https://karazinbook.com/pdfbook/768>)
8. Богдан О. Про соціологію та соціальні дослідження // Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених / Олена Богдан; консультант-рецензент Володимир Паніотто. - К.: Дух і Літера, 2015. - С. 22-25.
9. Васильченко В., Щетініна Л. Основні проблеми формування середнього класу в Україні // Україна: аспекти праці. – 2006. – №3.
10. Вітте Л. Європейська соціальна модель і соціальна згуртованість: яку роль відіграє ЄС? –К.: Видавництво “Заповіт” 2006.
11. Гіденс Е. Що таке соціологія? // Соціологія: навчальний посібник / Ентоні Гіденс; пер. з англ. В. Шовкун, А. Олійник. – К.: Основи, 1999. – С. 16–33.
12. Гудзеляк І. І., Котик Л. І., Ванда І. В. Соціологія: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів напряму підготовки 6.040104 – Географія. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 95 с.
13. Дворецька Г.В. Соціологія [Електронний ресурс]: навч. посіб. / Г.В. Дворецька; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – Вид. 3-тє, перероб. і доповн. – Електрон. текстові дані. – К.: КНЕУ, 2013. – 428 с.
14. [Енциклопедія українознавства](#) : Словникова частина : [в 11 т.] / [Наукове товариство імені Шевченка](#) ; гол. ред. проф., д-р [Володимир Кубійович](#). — Париж ; Нью-Йорк : [Молоде життя](#) ; Львів ; Київ : Глобус, 1955—2003.
15. Козирев М. П. Соціологія: підручник / М. П. Козирев. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 656 с.
16. Лопушняк Г. Д. Державна соціологія як передумова економічного розвитку України. – Л., ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 411 с.
17. Макарова О. В. Соціологія в Україні: монографія. – К., 2015
18. Рахманов О. А. Топ-менеджери великого бізнесу в Україні: соціологічний портрет : монографія. – К. : Інститут соціології НАН України, 2014. — 115 с.
19. Реалії та перспективи розвитку соціальної сфери в умовах децентралізації / Чечель А.О., Тарасенко Д.Л., Сухова К.К. / Проблеми та

	перспективи розвитку державного управління в умовах реформування: [колективна монографія] / Заг. ред. Чечель А.О., Хлобистов Є.В. – Бельско-Бяла (Польща): Вища школа економіки та гуманітаристики, 2017.– С.272-287. 20. Соціальна політика. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Соціальна допомога: анот. бібліогр. покажч. / Укл. А.О.Ярошенко, І.Б.Савельчук, Д.Д.Бибик. — К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. — 206 с. URI: http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/12574 21. Соціальна робота в Україні: теорія і практика : наук.-метод. журн. / Держ. центр соц. служб для молоді, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Фонд соц. роботи, Ліга соц. прац. України. – Київ ISSN 2415-8011 (print) http://ligasocial.org.ua/index.php/2010-08-31-16-47-51/-q-q 22. <u>Соціальні виплати</u> //Словник фінансово-правових термінів / за заг. ред. д. ю.н., проф. <u>Л. К. Воронової</u>. — 2-е вид., переробл. і доповн. — К.: Алерта, 2011—558 с. 23. Танчин І. З. Соціологія: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2007. 24. Туленков М. В. Політика соціального захисту: [монографія] /М. В. Туленков, <u>Ю. Ж. Шайгородський</u>. — К. : Центр соціальних комунікацій, 2011. — 184 с. 25. Черниш Н. Й. Соціологія : відповіді на питання екзаменаційних білетів / Н. Й. Черниш, Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан [та ін.]. - К.: Знання, 2012. - 446 с. 26. Черниш <i>Н.Й.</i> Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання. / Н. Й. Черниш – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2009. 27. Що вивчає соціологія? // Соціологія: Навч. посіб. / За ред. С. О. Макеєва. - 4-те вид, перероб. і доп. - К.: Т-во «Знання», КОО, 2008. - С. 19-22. Інтернет ресурси: 1. Електронна бібліотека Інституту соціології НАН України. Режим доступу: isoc.com.ua/institute/el_library 2. Дослідження та архів даних соціологічної групи «Рейтинг». Режим доступу: www.ratinggroup.ua 3. Опитування та публікації Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. Режим доступу: www.dif.org.ua 4. Банк даних Київського міжнародного інституту соціології. Режим доступу: www.kiis.com.ua 5. Довідково-інформаційний портал Sociosite. Режим доступу: www.sociosite.net 6. LexisNexis – найбільша у світі онлайн-бібліотека. Режим доступу: https://www.lexisnexis.com/en-us/gateway.page 7. Каталог програмного забезпечення і баз даних для соціологів. Режим доступу: http://www.stat.washington.edu/raftery/Research/Soc/soc_software.html 8. Державний комітет статистики України: www.ukrstat.gov.ua 9. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України – http://www.niss.gov.ua/
Обсяг курсу	64 години аудиторних занять (32 год. - лекцій, 32 год. - практичних занять) та 56 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент буде: Знати: - передумови виникнення соціології як науки;

- об'єкт та предмет науки;
- функції та роль соціології у житті суспільства;
- основні етапи становлення соціології;
- основні категорії соціології;
- структуру соціологічного знання;
- компоненти соціальної структури суспільства;
- види соціальних спільнот та форми соціальної взаємодії;
- види, етапи соціологічного дослідження та основні методи збору соціологічної інформації.

вміти:

- працювати з соціально-політичною та публіцистичною літературою;
- робити власні висновки та готувати доповіді, реферати з питань соціальної проблематики;
- аргументовано обстоювати свою точку зору в обговоренні соціальних проблем, прогнозувати розвиток подій;
- грамотно та критично аналізувати та використовувати статистичні дані, документи, обробляти їх, систематизувати, класифікувати, вирізняти найбільш важливе, основне;
- складати програми соціального дослідження конкретних об'єктів і обирати відповідний інструментарій їх реалізації;
- володіти навичками соціологічного аналізу інформації.

розуміти:

- сутність соціологічного підходу до аналізу соціальних явищ та процесів;
- соціологічні парадигми для дослідження соціальних проблем сучасного суспільства;
- методика розробки програми СД та проводити соціологічні дослідження соціальних проблем професійної діяльності;
- функції соціальних інститутів в сучасному суспільстві; - значення соціального управління і соціального контролю у діяльності організації;

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності:

СК1 1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави;

СК 5. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

СК 10. Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги;

Програмні результати навчання, які отримуються студентами після вивчення навчальної дисципліни:

ПРН 2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;

ПРН 3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;

	ПРН 4 Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення; ПРН 11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення; ПРН 13. Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення; ПРН 18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги; Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills): Соціальні навички: <i>Комунікація:</i>Здатність висловлювати свої думки чітко та зрозуміло. Навички слухання та реагування на інші думки.Здатність працювати у групі та обговорювати соціологічні концепції. <i>Співпраця та командна робота:</i>Здатність працювати в групах для вирішення соціологічних завдань.Взаємодія зі спільно студентами для обговорення тем та проектів. <i>Лідерство:</i>Здатність вести обговорення та сприяти груповим рішенням проблем.Вміння брати на себе відповідальність та мобілізувати інших. М'які навички: <i>Аналітичність:</i>Здатність аналізувати соціологічні дані та концепції. Розвиток критичного мислення. <i>Проблемне мислення:</i>Здатність розпізнавати та розв'язувати соціальні проблеми.Креативний підхід до вирішення завдань. <i>Організаційні навички:</i>Планування та виконання соціологічних досліджень.Управління часом та ресурсами. Ці навички сприяють не лише кращому розумінню соціологічних тем, а й підготовці до подальшої кар'єри в різних сферах, де важливі комунікація, аналіз та співпраця з іншими людьми.
Ключові слова	Соціологія, соціальне, соціальний інститут, суспільство, стратифікація, соціологічне дослідження, анкета, соціальні групи, особистість, девіантна поведінка соціальна сфера, конфлікт, релігія, соціальне забезпечення, праця тощо.
Формат курсу	Очний Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Тема 1. Соціологія як наука. Тема 2. Суспільство як соціальна система Тема 3.Організаційна структура соціологічної роботи в Україні і проведення соціологічних досліджень. Програма соціологічного дослідження. Тема 4. Організаційна структура соціологічної роботи в Україні і проведення соціологічних досліджень. Правила конструювання анкети для масових опитувань. Тема 6. Соціологія сім'ї. Гендерна соціологія Тема 7. Соціологія виховання Тема 8. Соціологія конфлікту. Тема 9. Соціологія культури та етносоціологія Тема 10. Соціологія вільного часу та дозвілля. Тема 11. Засоби масової інформації та популярна культура Тема 12. Соціологія девіантної поведінки Тема 13. Соціологія соціальної роботи. Тема 14. Соціологія праці та управління.

	Тема 15. Соціологія релігії Тема 16. Соціологія політики.																																						
Підсумковий контроль, форма	іспит																																						
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як «Тайм-менеджмент і міжособистісні комунікації у бізнесі», «Соціальна психологія»																																						
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, проектно-орієнтоване навчання, дискусія, моделювання, виконання письмових завдань.																																						
Необхідне обладнання	Мультимедійні засоби, ПК, онлайн засоби																																						
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>№ з/п</th> <th>Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів</th> <th>Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Критерії оцінювання</td> <td style="text-align: center;">2 балів</td> </tr> <tr> <td></td> <td>«2» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</td> <td style="text-align: center;">2</td> </tr> <tr> <td></td> <td>«1» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td></td> <td>«0» – студент не володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Максимальна кількість балів за участь у 16 практичних заняттях</td> <td style="text-align: center;">32 балів</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">2. Самостійна робота студентів (СРС)</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Критерії оцінювання</td> <td style="text-align: center;">3 балів</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.</td> <td style="text-align: center;">3</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">3. Додаткові бали</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Критерії оцінювання</td> <td style="text-align: center;">5 бали</td> </tr> </tbody> </table>			№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів	1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях			Критерії оцінювання		2 балів		«2» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	2		«1» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	1		«0» – студент не володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.	0	Максимальна кількість балів за участь у 16 практичних заняттях		32 балів	2. Самостійна робота студентів (СРС)			Критерії оцінювання		3 балів		Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.	3	3. Додаткові бали			Критерії оцінювання		5 бали
	№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів																																				
	1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях																																						
	Критерії оцінювання		2 балів																																				
		«2» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	2																																				
		«1» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	1																																				
		«0» – студент не володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.	0																																				
	Максимальна кількість балів за участь у 16 практичних заняттях		32 балів																																				
	2. Самостійна робота студентів (СРС)																																						
	Критерії оцінювання		3 балів																																				
		Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.	3																																				
	3. Додаткові бали																																						
Критерії оцінювання		5 бали																																					

	Нарахування додаткових балів відбувається за написання тез доповідей / участь у діяльності наукового гуртка /участь у наукових семінарах та круглих столах /участь у заходах неформальної освіти (за отримання сертифікатів про проходження навчання на різних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо)	5
	Підсумкова контрольна робота	10
	Іспит	50
	<i>Поточний та підсумковий контроль</i>	
	Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають індивідуальне письмове завдання. Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізньєнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.	
Питання до екзамену	1. Становлення і розвиток соціології як самостійної науки. 2. Предмет, об'єкт соціологічної науки. 3. Взаємозв'язок соціології з іншими науками. Функції соціології. 4. Суспільство як соціальна система. 5. Типологія суспільств. 6. Соціальна структура суспільства. 7. Особливості соціологічного аналізу особистості. Поняття людина індивід індивідуальність та особистість. 8. Роль соціальних цінностей і соціальних норм в соціалізації особистості. 9. Соціальні статуси і ролі та їх класифікація. 10. Соціальна діяльність і соціальна поведінка особистості. 11. Поняття соціологічного дослідження та його характеристика 12. Програма соціологічного дослідження та її елементи. 13. Соціальна інформація її суть та структура. 14. Маркетинго-соціологічні методики.	

15. Правила конструювання анкети.
16. Культура і суспільство.
17. Типологізація культурних явищ і процесів, основні складові елементи культури.
18. Основні підходи до вивчення культури в соціології.
19. Культурне розмаїття.
20. Загальне поняття вільного часу та його значення в сучасному світі.
21. Специфіка і структура вільного часу.
22. Суспільно необхідний та вільний час.
23. Історія формування соціології вільного часу та дозвілля.
24. Нові види дозвілля в епоху глобалізації.
25. Перші мас медіа: газети. Вплив телебачення.
26. Глобалізація мас медіа.
27. Проблема регулювання мас медіа.
28. Вплив телебачення на розвиток і функціонування українського суспільства.
29. Сутність та загальні ознаки соціальних відхилень.
30. Конфлікти як соціальне явище.
31. Класифікація і структура конфліктів.
32. Причини виникнення та шляхи подолання конфлікту.
33. Сутність і загальні ознаки соціальних відхилень.
34. Типологія соціальних відхилень та форми девіантної поведінки.
35. Причини виникнення девіантної поведінки і шляхи її подолання.
36. Виникнення і розвиток соціології праці.
37. Ринок праці в соціологічному вимірі.
38. Стимулювання праці і трудова мобільність.
39. Соціологія праці як наукова дисципліна.
40. Соціальна сутність праці та управління.
41. Трудова поведінка.
42. Мотивація трудової поведінки.
43. Стимулювання праці.
44. Трудова мобільність.
45. Об'єкт, предмет, структура і функції соціології політики.
46. Політика як соціальний інститут.
47. Предмет і галузь досліджень соціології політики.
48. Основні складові соціології політики.
49. Соціологічні дослідження політичних процесів в Україні.
50. Вплив мас медіа на громадську думку та джерела вивчення громадської думки.
51. Релігія як соціальний інститут.
52. Релігійні цінності та їх місце в соціалізації індивіда.
53. Місце церкви в системі соціальних інститутів та їх взаємодія з державою.
54. Сім'я як об'єкт соціологічного аналізу.
55. Функції сім'ї.
56. Структура та види сім'ї.
57. Соціальна робота як суспільний феномен та практична діяльність.
58. Людина як суб'єкт і об'єкт соціальної роботи.
59. Соціальний працівник: статус та роль.
60. Особливості, спрямованість та різновиди соціальних проєктів і програм.
61. Соціологія виховання: об'єкт, предмет і методи дослідження.
62. Функції та понятійно-категоріальний апарат соціології виховання.
63. Соціальні показники виховання Соціальна система виховання.

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж день	Теми	Форма заняття (лекція, практичне заняття, самостійна робота)	Література	Завдання	Термін виконання
1	Тема 1. Соціологія як наука. Становлення і розвиток соціології як самостійної науки. Об'єкт і предмет соціологічної науки. О. Конт як засновник соціології. Відмінність соціології від соціальної філософії. Соціологічне знання.	2 год.- Лекція 3,5год. -сам.р.	[1,4/доп.5 ,7,9,17,19, 20,21]		Відповідно до розкладу
1	Тема 1. Соціологія як наука. Закони і категорії соціології. Академічна та прикладна соціологія. Функції соціології та її взаємозв'язок з іншими науками. Методи соціології. Застосування загальнонаукових і спеціальних методів. Спеціальні соціологічні теорії та їх розвиток.	2 год. – Пр.з.	[1,4/доп.5 ,7,9,17,19, 20,21]	Доповідь, есе робота на віртуальній дошці	Відповідно до розкладу
2	Тема 2. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура. Суспільство як соціальна система. Типологія суспільств Соціальна структура суспільства та її елементи. Соціалізація, соціальна стратифікація. Сучасні концепції стратифікації.	2 год.- Лекція 3,5год. - сам.р..	[1,4/доп.3 ,4,6,7,9,11 ,17,20,21]		Відповідно до розкладу
2	Тема 2. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура. Суспільство як цілісна соціальна система. Класифікація суспільств. Проблеми функціонування соціальних інститутів у сучасному українському суспільстві. Соціальна стратифікація. Соціальна мобільність. П. Сорокін та його вчення про соціальну мобільність. Класифікація соціальної мобільності. Соціальна мобільність у сучасному суспільстві.	2 год. – Пр.з.	[1,4/доп.3 ,4,6,7,9,11 ,17,21]	Доповідь, есе робота на віртуальній дошці, кейси, перегляд фільму	Відповідно до розкладу
3-4	Тема 3-4. Організаційна структура соціологічної роботи в Україні і проведення соціологічних досліджень. Поняття соціологічного дослідження, його характеристика, різновиди та етапи проведення. Програма соціологічного дослідження та її елементи. Соціальна інформація її суть та структура. Метод опитування та його різновиди. Маркетинго-	4 год.- Лекція 7год. -сам.р.	[1,2,4/доп. .2,5,7,9,17 ,19]	дослідна робота, робота в групах,	Відповідно до розкладу

	соціологічні методики. Правила конструювання анкети.				
3-4	Тема 3-4. Організаційна структура соціологічної роботи в Україні і проведення соціологічних досліджень. Роль соціологічних досліджень в зборі соціологічної інформації. Соціологічна вибірка: суть, види, особливості формування. Робочі гіпотези. Опрацювання результатів соціологічних досліджень. Соціометричне опитування. Особливості застосування аналізу документів. Організація соціологічних досліджень в Україні.	4 год. – Пр.з.	[1,2,4/доп .2,5,7,9,17 ,19]	дослідна робота, робота в групах,	Відповідно до розкладу
5	Тема 5. Особистість у системі соціальних зв'язків. Особливості соціологічного аналізу особистості. Поняття людина індивід індивідуальність та особистість. Роль соціальних цінностей і соціальних норм в соціалізації особистості. Соціальні статуси і ролі та їх класифікація.	2 год.- Лекція 3,5год. -сам.р.	[1,4/доп.3 ,4,6,7,9,11 ,17,20,21]		Відповідно до розкладу
5	Тема 5. Особистість у системі соціальних зв'язків.. Поняття «особистість» в соціології. Соціологічні теорії особистості. Соціальна структура особистості. Соціалізація особистості. Соціальна типологізація особистості. Соціальні потреби. Соціальний статус і соціальна роль особистості, шляхи їх набуття	2 год. – Пр.з.	[1,4/доп.3 ,4,6,7,9,11 ,17,20,21]	Доповідь , есе робота на віртуальній дошці, кейс-вправи	Відповідно до розкладу
6	Тема 6. Соціологія сім'ї. Гендерна соціологія. Поняття про предмет соціології сім'ї та гендерної соціології. Основні положення гендерної соціології. Шлюб та сім'я як соціальні інститути. Типологія сім'ї. Функції сім'ї. Фемінізм: сутність, етапи, напрями.	2год.- Лекція 3,5 год. – сам.р	[1,4,5/доп .1,5,17.19, 20]		Відповідно до розкладу
6	Тема 6. Соціологія сім'ї. Гендерна соціологія. Сім'я як складний соціальний феномен її структура та види. Стан і тенденції розвитку сучасної сім'ї в Україні. Негативні явища в шлюбно-сімейних відносинах та шляхи їх подолання. Причини сімейних конфліктів. Підготовка молоді до створення сім'ї. Сутність демографічної політики	2 год. – Пр.з.	[1,4,5/доп .1,5,17.19, 20]	Доповідь , есе робота на віртуальній дошці, кейс-вправи	Відповідно до розкладу
7	Тема 7. Соціологія виховання. Соціологія виховання: об'єкт, предмет і методи дослідження. Функції та понятійно-категоріальний апарат соціології виховання. Соціальні показники виховання	2 год.- Лекція 3,5год. – сам.р	[7]		Відповідно до розкладу

	Соціальна система виховання.				
7	Тема 7. Соціологія виховання. Місце соціології виховання в системі соціологічних знань Чи належить виховання до соціальних феноменів? Місце соціології в системі знань про виховання. Людина як об'єкт соціологічного дослідження. Особистість в науках про виховання.	4 год. – Пр.з.	[7]	Доповідь, есе, робота на віртуальній дошці, кейс-вправи	Відповідно до розкладу
8	Тема 8. Соціологія конфлікту. Конфлікти як соціальне явище. Класифікація і структура конфліктів. Причини виникнення та шляхи подолання конфлікту. Управління конфліктами.	2 год.- Лекція 3,5год. – сам.р	[1,4/доп.5,7,9,17,19,20,21]		Відповідно до розкладу
8	Тема 8. Соціологія конфлікту. Сутність соціального конфлікту та його різновиди. Діагностика конфліктів. Способи і форми локалізації конфліктів. Розв'язання конфліктних ситуацій Інцидент. Розвиток конфліктів.. Особливості застосування методів соціометрії в дослідженні конфліктів.	2 год. – Пр.з.	[1,4/доп.5,7,9,17,19,20,21]	Доповідь, есе, робота на віртуальній дошці, кейс-вправи	Відповідно до розкладу
9	Тема 9 Соціологія культури та етносоціологія. Культура як соціальний інститут. Структура культури (Типологізація культурних явищ і процесів, основні складові елементи культури.). Культурне розмаїття. Етносоціологія та предмет її дослідження.	2 год.- Лекція 3,5год. -сам.р.	[1,4/доп.4,5,7,17,18]		Відповідно до розкладу
9	Тема 9. Соціологія культури та етносоціологія. Взаємовідносини культури з іншими сферами суспільства. Соціологічне вивчення маскультури. Функції культури в сучасному українському суспільстві. Функції етносоціології. Концептуальні підходи до вивчення етносів. Нація як предмет дослідження етносоціології. Етносоціальні процеси. Ментальність та її сутність	2 год. – Пр.з.	[1,4/доп.4,5,7,17,18]	Доповідь, есе, робота на віртуальній дошці, кейс-вправи	Відповідно до розкладу
10	Тема 10. Соціологія вільного часу та дозвілля. Загальне поняття вільного часу та його значення в сучасному світі. Культурно-дозвіллева діяльність як соціальний феномен. Специфіка і структура вільного часу. Суспільно необхідний та вільний час. Основні види соціокультурної діяльності на дозвіллі	2 год.- Лекція 3,5год. сам.р..	[1,4/доп.4,5,7,17,18]		Відповідно до розкладу
10	Тема 10. Соціологія вільного часу та дозвілля. Історія формування соціології вільного часу та дозвілля, її предмет та категорії. Специфіка і структура вільного часу. Нові	2 год. – Пр.з.	[1,4/доп.4,5,7,17,18]	Доповідь, есе, робота на віртуальній дошці,	Відповідно до розкладу

	види дозвілля в епоху глобалізації. Проблема організації та регулювання вільного часу. Соціально-психологічні особливості організації вільного часу.			кейс-вправи	
11	Тема 11. Засоби масової інформації та популярна культура. Об'єкт і предмет соціології масових комунікацій. Виникнення масових комунікацій в суспільстві: функціональний підхід. Функції масової комунікації. Інформаційний простір як соціальна категорія.	2 год.- Лекція 3,5 год. – сам.р	[1,4/доп.4 ,5,7,17,18]		Відповідно до розкладу
11	Тема 11. Засоби масової інформації та популярна культура. Соціологія масової інформації як галузь соціологічної науки. Принципи соціологічного виміру. Соціологічні та соціально-психологічні характеристики аудиторії засобів масової інформації. Специфіка інформаційних процесів в умовах масової інформації.	2 год.- Пр.з	[1,4/доп.4 ,5,7,17,18]	Доповідь, есе, робота на віртуальній дошці, кейс-вправи	Відповідно до розкладу
12	Тема 12. Соціологія девіантної поведінки. Сутність і загальні ознаки соціальних відхилень. Типологія соціальних відхилень та форми девіантної поведінки. Причини виникнення девіантної поведінки і шляхи її подолання.	2 год.- Лекція 3,5 год. – сам.р	[1,4,5/доп.4,5,7,17,18]		Відповідно до розкладу
12	Тема 12. Соціологія девіантної поведінки. Соціологія девіантної поведінки як спеціальна соціологічна теорія. Соціалізація і формування делінквентної поведінки. Система соціального контролю. Соціальні характеристики девіації.	2 год.- Пр.з	[1,4,5/доп.4,5,7,17,18]	Доповідь, есе, робота на віртуальній дошці, кейс-вправи	Відповідно до розкладу
13	Тема 13. Соціологія соціальної роботи. Соціальна робота як суспільний феномен та практична діяльність. Людина як суб'єкт і об'єкт соціальної роботи. Соціальний працівник: статус та роль. Особливості, спрямованість та різновиди соціальних проєктів і програм.	2 год.- Лекція 3,5 год. – сам.р	[3,5,6/доп.10,13,14,15,16]		Відповідно до розкладу
13	Тема 13. Соціологія соціальної роботи. Соціологія соціальної роботи як наукова галузь, сутність поняття “соціальна робота”. Функції та понятійно-категоріальний апарат соціології соціальної роботи. Соціологічні методи вимірювання якості та ефективності соціальної роботи. Специфіка соціологічних моделей соціальної роботи.	2 год.- Пр.з	[3,5,6/доп.10,13,14,15,16]	Тестовий контроль	Відповідно до розкладу
14	Тема 14. Соціологія праці та управління Праця як соціальний феномен. Зміст, характер праці. Праця і діяльність. Зміна місця і ролі людини в процесі праці.	2 год.- Лекція 3,5 год. – сам.р	[1,4,5/доп.4,5,7,17,18]		Відповідно до розкладу

	Стимулювання праці і трудова мобільність.				
14	Тема 14. Соціологія праці та управління Виникнення і розвиток соціології праці. Соціальна сутність праці. Ринок праці в соціологічному вимірі. Структура управління. Об'єктивна необхідність управління. Рівні управління.	2 год.- Пр.з	[1,4,5/доп .4,5,7,17,18]	Доповідь, есе робота на віртуальній дошці, кейс-вправи	Відповідно до розкладу
15	Тема 15. Соціологія релігії Соціологія релігії як галузь наукового соціологічного знання. Релігія як соціальний інститут. Релігійні цінності, їх місце в соціалізації індивіда. Місце церкви в системі соціальних інститутів та їх взаємодія з державою.	2 год.- Лекція 3,5 год. – сам.р	[1,2,4,5/доп.4,5,7,17,18,20]		Відповідно до розкладу
15	Тема 15. Соціологія релігії Особливості застосування соціологічних методів дослідження релігійної ситуації. Релігія як соціальний інститут. Релігійні цінності, їх місце в соціалізації індивіда. Релігійна терпимість та міжконфесійні конфлікти.	2 год.- Пр.з	[1,2,4,5/доп.4,5,7,17,18, 20]	Доповідь, есе робота на віртуальній дошці, кейс-вправи	Відповідно до розкладу
16	Тема 16. Соціологія політики. Предмет і галузь досліджень соціології політики. Основні складові соціології політики. Взаємовідносини політики з іншими сферами суспільства. Структура політики. Політична діяльність. Функції політики.	2 год.- Лекція 3,5 год. – сам.р	[1,4,5/доп .4,5,7,12,17,18]		Відповідно до розкладу
16	Тема 16. Соціологія політики. Політика як вираз і закріплення соціальної взаємодії. Політичне панування та його легітимність. Соціологічні дослідження політичних процесів в Україні. Методи дослідження політики. Соціально-політичний моніторинг.	2 год.- Пр.з	[1,4,5/доп .4,5,7,12,17,18]	Доповідь, есе робота на віртуальній дошці, кейс-вправи	Відповідно до розкладу

Доцент кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом

Любов Возна